

OSNOVNI RAČUN –

račun za Vas?

IMPRESSUM:

Vlasnik medija i izdavač: Savezno ministarstvo rada, socijalnih poslova i zaštite potrošača, Stubenring 1, A-1010 Wien ▪ **Mjesto naklade i izrade:** Beč ▪ **Tisak:** Ministarstvo socijalne skrbi ▪ **Stanje:** Kolovoz 2016. godine ▪ **Naslovnica:** © istockphoto.com/bmask ▪ **ISBN:** 978-3-85010-446-3

Sva prava zadržana: Nije dozvoljeno korištenje (pa i djelomično) bez pisane suglasnosti vlasnika medija. Ovo važi posebno za svaku vrstu umnožavanja, prijevoda, mikro-snimanja, emitiranja na televiziji i radiju, kao i za obradu te pohranjivanje na elektronske medije, npr. na internet ili CD-Rom.

Može se naručiti preko Servisa za narudžbe pri Ministarstvu socijalne skrbi elektronski preko adrese: www.sozialministerium.at/broschuerenservice

OSNOVNI RAČUN – RAČUN ZA VAS?

Račun uz loše uvjete ili nikakav račun? Za mnoge ljude u Austriji i drugim državama Europske unije (EU) to je do sad zbog više razloga pripadalo životu. To je donijelo mnogima štetu. Morali su na primjer više plaćati bankama za usluge. Stoga je Europska unija donijela Smjernicu u kojoj je utvrđeno da: Svi potrošači imaju pravo na bankovni račun. On se zove osnovni račun.

Austrijski osnovni račun u kratkim crtama:

- Svi potrošači imaju pravo na osnovni račun.
- Osnovni račun pruža sve usluge kao i normalni bankovni račun. Ali: Osnovni račun se ne smije prekoračiti!
- Cijena osnovnog računa je godišnje maksimalno 80 €. Za socijalno ugrožene ili imovinski siromašniji on iznosi samo 40 €.

Što je osnovni račun?

Osnovni račun ovako se razlikuje od **normalnog bankovnog računa**:

1. Svi potrošači imaju pravo po vlastitom izboru otvoriti osnovni račun u nekoj od austrijskih banaka. Kod normalnog računa odlučuje banka o tome tko smije otvoriti račun.

2. Kod osnovnog račun Zakon o zaštiti potrošača točno utvrđuje:
 - Koje **usluge** obuhvaća osnovni račun?
 - Koje **troškove** banka smije maksimalno obračunati?

Kod normalnog računa banka za svoje usluge može sama odrediti troškove.
3. **Osnovni račun se ne smije prekoračiti.** Vi dakle ne smijete potrošiti više novca nego što imate na računu.

Kod normalnog računa smije Vam banka dozvoliti prekoračenje računa. To se naziva okvirno prekoračenje. U tom slučaju možete podići više novca nego što leži na Vašem računu. Okvirno prekoračenje međutim banka dopušta samo u slučaju kada dovoljno zarađujete. Samo na taj način bi mogli i vratiti novac za prekoračeni iznos.
4. Banka može **samo zbog važnih razloga otkazati osnovni račun.**

Normalni račun banka može otkazati u svako doba bez obrazloženja. Između otkaza i prekida ugovora mora postojati rok od najmanje dva mjeseca. Taj se rok naziva otkazni rok.
5. Kod osnovnog računa banka ima takozvanu **obvezu potpore.** To znači: Banka Vam mora **osobno pomoći kod otvaranja i korištenja računa.** Na taj način je osigurano Vaše pravo i Vaše svrsishodno korištenje računa.

Kod normalnog računa banka ne mora osobno podupirati potrošača.

Zakonom o platnom računu potrošača (VZKG) regulirani su svi detalji osnovnog računa.

Tko ima pravo na osnovni račun?

Za osnovni račun ove pretpostavke moraju biti ispunjene:

1. Na osnovni račun imaju pravo samo **potrošači**. Oni ne mogu otvoriti račun za obrt, samostalnu ili poljoprivrednu djelatnost.
2. Potrošači moraju **imati legitimno boravište u EU**.

Pravo na osnovni račun imaju dakle svi državljani zemalja članica EU. Pravo na osnovni račun imaju također i pripadnici država koje se nalaze izvan EU s pravom boravka u nekoj od zemalja EU-a. Pravo boravka imaju na primjer:

- posloprimci
- članovi obitelji
- studenti
- tražitelji azila
- takozvani trpljeni

Ako već imate račun kod austrijske banke onda Vam banka otvaranje osnovnog računa može tako dugo zabraniti, dok ne otkazete taj već postojeći račun.

U tom slučaju međutim od banke možete tražiti da banka za Vas otkaže stari račun i provede promjenu računa. Osnovni račun možete otvoriti ili kod Vaše dosadašnje banke ili jedne druge banke.

Koje usluge mora pružati osnovni račun?

Osnovni račun mora osim prekoračenja sadržavati **sve važne usluge plaćanja**. To su:

1. Podizanje gotovine na šalteru i na bankomatima
2. Uplate na račun
3. Doznačivanja i trajni nalozi na šalterima, terminalima i preko online sustava banke
4. Terećenja (naplate)
5. Bezgotovinska plaćanja pomoću kartica (na primjer bankomat-karta) na POS-blagajnama i online.

Kreditne kartice ne spadaju u usluge osnovnog računa.

Zakon propisuje sljedeća **načela**:

1. Potrošači mogu koristiti gore navedene usluge unutar ukupnog **Europskog gospodarskog prostora (EWR)**. U EWR pripadaju sve zemlje članice EU kao i Norveška, Island i Liechtenstein.

2. Potrošači mogu koristiti sve usluge **koliko često žele i bez dodatnih troškova**. Oni mogu po želji vršiti koliko žele doznačivanja, naplate, plaćanja kartom ili podizanja gotovine na šalterima ili na bankomatima. Banka ne smije za te usluge povisivati naknadu. Kod osnovnog računa nema ni troškova koje banka direktno traži kod podizanja novca sa bankomata.
3. Potrošači mogu **slobodno birati**, hoće li za usluge koristiti **poslovne prostore ili online-sustave banke**. Čiste Online-Banke koje nemaju poslovne prostore mogu ponuditi naravno samo online usluge.
4. Banke se moraju prema vlasnicima osnovnog računa **odnositi jednako** kao i prema onima sa normalnim računima. One moraju svim potrošačima davati **iste servisne ponude i mogućnosti komunikacije**. Na kartici ili po broju osnovnog računa ne smije nitko vidjeti, da se radi o osnovnom računu. Banci je vlastita oznaka izričito zabranjena!

Koliko smije osnovni račun godišnje stajati?

Banka smije za osnovni račun obračunati godišnje iznos od najviše **80 Eura**. **Socijalno ugroženi ili oni ekonomski slabijeg imovnog stanja** plaćaju za osnovni račun maksimalno **40 Eura godišnje**.

U tom su iznosu sadržane **sve usluge korištenja i popratne usluge**. Ako platite taj godišnji iznos, nemate dakle nikakvih dodatnih troškova.

Koje skupine imaju pravo na povoljniju naknadu za vođenje računa?

Ministar za zaštitu potrošača je utvrdio, tko ima pravo na **povoljniju naknadu** od najviše 40 Eura godišnje. Najvažnije skupine su:

- osobe sa pravom na dobivanje novčanih sredstva za **minimalno namirivanje potreba za život**
- osobe sa **minimalnom mirovinom**
- osobe čiji je prihod (plaća, mirovina, naknada za nezaposlene, pomoć u kriznom stanju, naknade za naukovanje) ispod **egzistencijalnog minimuma**
- Studenti, koji primaju **potporu za studije**
- osobe, koje su pogođene mjerama za **reguliranje duga**
- osobe, koje su **oslobođene plaćanja naknade za radio ili televiziju ili pak primaju dodatak za telefon**
- **beskućnici**
- **tražitelji azila** ili oni kojima je odbijen azil, a koje država ne može vratiti u njihovu zemlju (takozvani **trpljeni**)
- osobe usporedivo slabijeg socijalnog i gospodarskog stanja iz **drugih EU-država**

U kojim slučajevima može banka otkazati osnovni račun?

Ako imate osnovni račun može Vam banka otkazati račun samo u sljedećim slučajevima:

1. Ako odbijate zakonom propisane **promjene ugovornih uvjeta**. O toj promjeni mora Vas banka obavijestiti najmanje dva mjeseca ranije. Možete se informirati kod savjetnika za potrošače, je li najavljena promjena sukladna zakonu.
2. Ako otvorite **drugi platni račun** kod neke austrijske banke.
3. Ako kod otvaranja računa **niste** unatoč upitu **rekli**, da već imate **drugi platni račun** u Austriji.
4. Ako osnovni račun **niste koristili** u posljednjih **24 mjeseca**.
5. Ako namjerno koristite osnovni račun **za nezakonite svrhe**.
U to spada na primjer pranje novca, financijske prijevare, financiranje terorizma.
6. Nemate više **zakonski boravak u EU**.
7. Ako ste opetovano koristili osnovni račun **za poduzetničke svrhe**.
8. Ako ste optuženi za **namjerno kazneno djelo**, čime ste oštetili banku i njezine suradnike.

U slučajevima broj 3. i broj 5. banka može otkazati osnovni račun **odmah**. U svim drugim slučajevima banka se mora pridržavati otkaznog roka od najmanje **dva mjeseca**.

Što učiniti ako banka odbije otvoriti osnovni račun ili ako otkáže osnovni račun?

Ako banka odbije otvoriti osnovni račun ili ako ga otkáže, banka mora **pismeno obavijestiti te navesti točne razloge za to.**

Ako to odbijanje ili otkazivanje smatrate neopravdanim, možete poduzeti sljedeće:

1. Možete uložiti **žalbu Službi za nadzor financijskog tržišta (FMA) ili Službi za arbitražu FIN-NET.** Podatke o kontaktima naći ćete na kraju foldera. Obje mogućnosti za žalbu su za potrošače besplatne. Posebno učinkovita je žalba uložena kod FMA. Zato, pošto FMA kod opravdane žalbe može izreći upravnu kaznu banci.
2. Možete se žaliti **Udruzi za informiranje potrošača (VKI), Radničkoj komori (AK) ili Saveznom ministarstvu rada, socijalnih poslova i zaštite potrošača.** Ako se banka više puta ogriješi o zakone, mogu VKI i AK sastaviti zajedničku tužbu protiv banke.
3. Možete **sudskim putem** podići **tužbu** protiv banke. Ako dođe do postupka, možete zatražiti pomoć u postupku. Međutim, najbolje bi bilo da se prethodno informirate kod gore navedenih organizacija.

VAŽNE ADRESE

Služba za nadzor financijskog tržišta, FMA

Otto-Wagner-Platz 5, 1090 Beč

Tel: +43 1 249 590

<https://www.fma.gv.at/>

FIN-NET Služba za arbitražu

Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Beč

Tel: +43 1 505 42 98

<http://www.bankenschlichtung.at/>

Udruga za informiranje potrošača, VKI

Mariahilfer Straße 81, 1060 Beč

Tel: +43 1 588 770

<http://www.konsument.at/konsument-home>

Radnička komora Beč, AK

Prinz Eugen Straße 20-22, 1040 Beč

Tel: +43 1 501 650

<https://www.arbeiterkammer.at/index.html>

Radnička komora u Saveznim pokrajinama, vidi http://www.konsumentenfragen.at/konsumentenfragen/Mein_Alltag/Wichtige_AnsprechpartnerInnen/Arbeiterkammern/

Savezno Ministarstvo rada, socijalnih poslova i zaštite potrošača

Usluge za građanke i građane

Stubenring 1, 1010 Beč

Tel: +43 1 711 00-86 22 86

www.konsumentenfragen.at

**SAVEZNO MINISTARSTVO RADA,
SOCIJALNIH POSLOVA
I ZAŠTITE POTROŠAČA**

Stubenring 1, 1010 Beč

Tel: +43 1 711 00-0

sozialministerium.at